

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemnik veljá: Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld. 50 kr., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gld. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 127.

V Ljubljani, v soboto 5. junija 1886.

Letnik XIV.

Tužna Irska.

Zgodovina „zelenega“ otoka je popisana z jeklenim peresom dolgoletnih krvavih bojov, vžgana Ircu v srce smrtnim sovraštvom do hladnokrvnega Angleža, vtisnjena v obraz globokimi črtami glada in trpljenja. Kdor prebira žalostno zgodovino zatiranega naroda irskega, sliši o sedemstoletnem boji, ki ga bije Irec proti tujcu, bolečine se mu krči srce. Sedanje stoletje je sicer zacelilo marsiktero rano, uslišalo mnogo prošelj nesrečne dežele; toda grozna dejanja preteklih stoletij zagrinjajo še dolgo prihodnost v nevarno temo ter kličejo Angležu: kar človek seje to žanje. Kajti v vseh časih bojeval se je človek v krutem boji za svoje svetinje. Ta spomin množi pogum poznejšemu rodu. — V naslednjem podajamo svojim bralcem nekaj črtic iz žalostne zgodovine naroda irskega.

Zelen otok Erin se pojavlja iz temine starega veka v petem stoletju, ko je sv. Patrik Ircem prinesel krščanstvo preko morja. Našel je na otoku mirne, gostoljubne ljudi keltskega rodu. Nikjer na zemlji se krščanstvo ni razširilo in vkoreninilo tako mirno in hitro, kakor ravno na tem otoku. Bujno kulturno življenje je zasejalo sv. Patrika miroljubno delovanje. Irski misijonarji kot: sv. Kolumban, sv. Gal in drugi so učili pravo vero v Švici in jugozapadni Nemčiji. Irska je zaslužila in si pridobila prelep naslov — „otok svetnikov.“ — Društveno in versko življenje tedanjega naroda moramo presojati po stari irski pripovedki, da je najlepša devica z zlatom in biseri otok lahko prehodila od kraja do kraja, ne da bi se ji bilo bati za čast in premoženje.

V devetem stoletju prideró v deželo divji Normani. Toda, kakor so se hitro in radi podali sv. Križu tako so se vstrajno in hrabro z mečem branili proti divjemu sovražniku. Po 300letnem srditem boji spodili so tujce z otoka; pa veda, blagostanje, mirna prav in prostost so se utopile v potocih krvi za rodno jim zemljo. Nesrečnemu, razkosanemu narodu je ostalo le jedno: stara, čista, katoliška vera.

Ko pa je angleški vojak stopil prvič na zeleni otok, zakril je jokaje obraz Irske angelj-varuh.

Domači prepiri med poglavarji, Irske prestara pregreha, dali so povod Henriku II., kralju angleškemu, da je z mogočno armado vlomastil v deželo (1171). Podalo se mu je mnogo irskih knezov in poglavarjev. Ti so ostali na svoji zemlji, drugi so jo morali odstopiti angleškemu vojaškemu poveljnikom. S prva so Angleži posedli le neznamen del otoka na vzhodu; pa že v začetku so gospodarili angleški tujci po načelu, ki je nesrečni deželi določilo osodo za naslednja stoletja. Kakor roparska zver je zasadil Anglež svoje kremplje v deželo. Ne vpraša ne po pravici, ne po krivici; tuga in nesreča je sled njegovih stopinj. Državna misel je Angležu širila prsi, s to je nadvladal irsko razkropljeno čedo. Irec ni našel pravice pri angleškem sodniku, življenje njegovo nikacega varstva pod angleško postavo. Priseljeni angleški baroni častniki, njihovo spremstvo, uradniki, duhovniki so bili v Irski edini ljudje, ki so uživali človeške pravice. V naslednjih stoletjih se je vedno prelivala irska kri. Domači poglavarji so se mej sabo napadali; v te prepire so se vtikali angleški tujci. Polagoma so posamezni Angleži sklepali tudi ožje zveze z Irci, toda naroda sta si ostala po nravi, šegah in načelih vedno nasprotna in sovražna.

Ko je Robert Bruce rešil neodvisnosti Škocije, prosili so ga tudi Irci pomoči. Brat njegov Edvard izkrcal se (1315) v Irsko s precejšnjo armado ter je bil venčan kraljem; pa padel je v triletnem boju. Dežela je bila opustošena, brez gospodarja in postave. Ropazelnji Angleži so se pogostoma poprijemali irskih šeg in pravic, ker po teh se je mogel rop in uboj poplačati z denarjem.

Tako je postala marsiktera angleška družina „bolj irska, kakor Irci sami“. Anglija se je zbalá za svoj plen ter postavila mogočen jez med tuja si naroda. Izdala je postavo l. 1367, ki imenuje Iree sovražnike ter prepoveduje Angležem zakone z Irci, irske postave, šege, navado in nošo. Ta postava je še bolj razširila razdor med narodoma. Pričeli so se novi večletni boji med „Angleži po krvi“ (ki so se pomešali z Irci) in „Angleži po rodu“. Vso nesrečo krvavih bojov je čutil narod irski.

Ko je Henrik VII. zbral angleške moči na lastni zemlji ter pri Bosworthu (1485) končal kruti boj med hišo yorško in tudorsko, imel je irske zemlje le malih 20 milj. Pa na tem kosi je bila angleška naselbina globoko vkoreninjena; nesrečni, revni, razcepljeni Irci niso mogli izdreti tega trna iz svojega telesa. Vso svojo državniško moč in modrost je Henrik VII. obrnil na Irsko. Od tega časa do našega stoletja je vse angleške vladarje vodila edina misel, da Anglija postane mogočna in kraljica na morji, ako samooblastno vlada v Irski. To so skušali doseči z železom in umom. Irska dežela je dobila novo ustavo po postavi l. 1495, ki se je obdržala do 300 let. Henrikov namestnik, Eduard Poynings, po katerem je dobila postava tudi svoje ime, je tesno zvezal angleško naselbino z materno zemljo ter irskemu parlamentu izvil vso moč in samostojnost. Vse angleške postave so bile veljavne tudi za Iree; irski parlament, v katerem so sedeli le angleški naseljenci, ni se smel sniti brez kraljevega povelja, niti sklepati o postavah, ako jih ni predložila angleška vlada.

Tako so bile stvari na predvečer verskega razkola. Anglija je bila saksonska, Irska Keltiška, Anglija politično zrela, Irska otročja in slaba. Anglija je krtila pravice „irskim sovražnikom“, in smrtno sovraštvo je bil irski odgovor.

Protestantizem se je porodil na svet. Stara irska pravljica pripoveduje, da so Španjci obljudili zeleni otok. In v resnici: kakor španjski, tako tudi irski narod ni se najmanj poprijel novih nauk. Irska duhovščina, v vseh bojih prejšnjih stoletij zvesto vdana svojemu narodu, ostala je trdna v svojem prepričanju, spoštovana in ljubljena od naroda irskega. Katoliška vera prirastla je k sreči narodu irskemu, in te svetinje ni si dal vzeti. Anglija se je vrgla protestantizmu v naročje ter je z vso žilavostjo in vstrajnostjo angleškega rodu v novi veri iskala preporoda in svetovne moči. Irska je ostala katoliška. In morda ga ni naroda na zemlji, ki bi bil v 18 stoletjih toliko pretrpel za svojo vero, kakor irski od Henrika VIII. (1509—1547) do našega veka.

Henrika VIII. pozná zgodovina kot najkrutejšega

LISTEK.

Pisma iz tujine.

XI.

(Dalje.)

Brod je od onega časa zginil ter se umaknil mostu, ki me je spomnil mojega varovanja, namreč mostu preko Donave med Steinom in Mauternom. Pozdravil sem čez mnogo mnogo let zopet bistro Savo kot biser vijočo se po Krški planjavi, potem pa le brzo v prijazno Krško mestice. Rad bi bil obiskal našega vrlega deželnega in državnega poslanca, ali blagega gospoda ni bilo doma, čakati pa nama ni bilo prilično, ker je bilo treba preskrbeti si vozne listke na pošti. Poštar naju je prijazno sprejel ter nama preskrbel prva prostora v poštne vcu (več jih tako ni bilo). Kmalu postiljon zakroži na svoj skrčen rog ono po starem napevu. Konj začne po treh, potem vendar po štirih nogah svojo naglost poskušati in sedaj se je začela ona vožnja, ki bode popisana v prihodnjem desetletju v romanu z naslovom: „Poslednja vožnja s postiljonom iz Krškega do Kostanjevice“, kateri roman se bode izključno čital samo v železničnih vozovih raznih prog dolenske železnice. Pri mostu zunaj mesta je bila prva postaja, ker je prisesti hotel potnik, ki sicer ni bil vpisan v knjigo popotnikov, temveč, kakor sem pozneje zvedel, v srce opravilječno. Prisesti je moral k postiljonu, kar mu pa ni bilo nič kaj po godu, zato sva ga povabila med naju, akoravno je bilo komaj za naju prostora. Bili smo kmalo domači ter začeli prepevati različne pesni. Nemec je krožil svoj „deutsches Lied“, dokler ga postiljon ni opomnil, da takih pesem tu ni varno peti, mi dva z novoprišlecem pa sva prepevala naše domorodne pesni, tako, da nam je bila vožnja do Kostanjevice prav zabavna in kratkočasna.

V Kostanjevici naju je zapustil popotni tovariš, mi dva pa sva si kupila listke za vožnjo do Novega mesta. Prav dobro nama je bila vseč Krška ravnina, posebno pa prijazni prebivalci, kar je mojega prijatelja jako veselilo. Od Krškega do Novega mesta smo potrebovali štiri ure, od 3. do 7. ure zvečer. Med potjo blizu Novega mesta pridružila sta se nama dva poštna uradnika, ktera sta nama svetovala prenočiti pri „Stadt Laibach“. Odloživa torej dospesvi

v mesto svojo prtljago pri „mestu Ljubljanskem“, potem pa sem vodil prijatelja nekoliko po mestu ter mu kazal razne predmete in pripovedoval precejšen kos svoje mladostne zgodovine.

Drugi dan za rano podala sva se s prijateljem, dobrim katoličanom, v frančiškansko cerkev, v kateri sem v svojih dijaških letih stregel pri službi božji. Obiskal sem tudi svojega nekdanjega dobrotnika očeta gvardijana Klemenčiča. Potem se podava še v kapiteljsko cerkev. Moj prijatelj se je pohvalno izrazil o kinču in o snažnosti naših božjih hiš. Sedaj me je še gnalo viditi bivališče o času mojega šolanja tam unikraj Krke v predmestji Kandiji. V hiši sem našel same nove obraze, blagodušnega starčeka, mojega nekdanjega hišnega očeta Andrejčka, že davnej ni več na svetu. S solznimi očmi spomnil sem se starega Kramarja. Zdelo se mi je, kakor da pridem iz večnosti nazaj. Pa kaj čem. dvajset let je že nekaj in toliko jih je minulo, kar sem se poslovil pri Andrejčku. Med tem, ko si jaz še enkrat ogledam vsak znani mi kotiček svojega nekdanjega dijaškega doma, risal je zvunaj moj prijatelj hišo z njeno okolico, kajti ima spretno roko za take reči. Podava se potem čez most v

trinoga, katerega je imela Anglija. Irski parlament je moral priznati njegovo supremacijo. Z vso močjo in silo je izvajal svojo „reformo“ na zelenem otoku. Katoliški cerkvi pobral je premoženje in dohodke, cerkve je onečastil ter razrušil. Duhovščina je obožala, toda žvesta ostala veri in narodu. Po 400letnem trpljenju je vendar narod ostal tako mil in blagosrčen, da je vzel v svoje varstvo irske protestante, ktere je skušala zatreti kraljica Marija (1558—1558). Marija je delala proti politični volji in želji svojega naroda: njena katoliška reakcija se ni obnesla. Ko je pa Elizabeta (1558—1603) zasedla kraljevi prestol, vodila je angleško politiko dvojna misel: protestantizem in gospodstvo v Irski. Do reformacije Irci niso poznali svoje narodnosti niti edinosti; sedaj pa so se borili za „svojega Boga in nesrečno domovino“.

(Dalje prih.)

Na božjo pot v Lurd.

Iz Dunaja pojde 9. avgusta t. l. množica vernih iz raznih dežel avstrijskih na božjo pot v Lurd, da tam v čudopolno omiloščenem svetišču Matere Božje, kamor vsako leto stotisočeri iz vesolnega sveta priromajo, tako rekoč v imenu Avstrije svojo pobožno vernost izrazijo ter med bandera raznonarodnih častilcev Nebeške Kraljice tudi bandero avstrijsko postavijo. Natančneje pojasnilo o tem romanju bo imela „Zg. Danica“ v prihodnji številki, na katero pri tej priliki opozorimo. „Slovenec“ naj pa objavi popis votivnega bandera, ki ga v ta pobožen namen pripravljajo sestre po tacihi umotvorih slovečega samostana „ubozega Deteta Jezusa“ v Döblingu pri Dunaju.

Tam v sredi pirenejskih planin iznad pečovja Massabielle, čegar vznožje potok Gave obmiva, krasno proti nebu kipi belo-marmorna cerkev naši Ljubi Gospej Materi Božji Lurški posvečena. Pod cerkvijo ima pečovje tri votline eno vrh druge; v srednji teh se je l. 1858 revni deklici Bernardiki brezmadežna Kraljica nebes in zemlje prikazala. Iz spodnje votline izvira studenec čudodelne vode, pri kateri verni vesolnega sveta v molitvi zbrani pobožno poklekajo. To duplino z zgornjo cerkvijo zvezati, so varhi svetišča „redovniki brezmadežnega Spočetja“ sklenili se težkega dela lotiti, novo „rozenkransko cerkev“ sozidati, iz ktere bi med veličastnem stebrovjem pot peljala v zgornjo svetišče. Ta zgradba bi zaradi krajnih težav več milijonov frankov stala, pa smela bi se ena najbolj velikanskih po vsem krščanskem svetu imenovati. Zidala se bo iz milodarov hvaležnih častilcev, vernih otrok Marijinih.

Svetišče to pa ne slovi le po lepoti svoje lege in svojih stavbinskih oblik, še veliko bolj po svojem notranjem kinču in zakladu. Tu vidiš mnogovrstne podobe, dragocena darila, marmorne plošče, ki z zlatimi črkami izrazujejo ljubezen do Marije in presrečno zahvaljevanje za vslisane prošnje; tu ti iz višine in stebrov vihra več sto bander z napisi, s podobami, z gerbi in znamenji raznih mest in dežel, ki so te darila v spričevanje svoje vernosti nebeški kraljici poklonile. Romarska cerkev v Lurdu je iz tega obzira prava orožarna, čegar zmagovite bandera

niso iz vojsk in krvavih bitk prišle, marveč kot zastave pobožne udanosti in ljubezni vernih src Mariji v dar prinese. Vihrti tukaj vidiš zastave iz vseh mest Francoskega, iz Belgije, Holandije, Nemčije, Italije, iz Angleškega, Španskega, Ogerskega, celo tudi iz Amerike, le Avstrija se ti pogreša. In vendar se ne spodobi, da bi Avstrija zaostala, ona, ki Marijo kot osebno svojo varhinjo časti, ona, ki se ima pač za marsiktero zmago na priprošnje nebeške kraljice Bogu zahvaliti. To pa je povod, da bodo letos avstrijski romarji Lurški Materi Božji poklonili lepo zastavo v znamenje ljubezni in hvaležnosti kot v imenu vernih narodov vse Avstrije.

Pozno sicer, jako pozno stopimo tje pred altar Naše Ljube Gospe, toliko lepše in dražji pa naj bo dar, ki ji ga poklonimo. Ta avstrijska zastava naj v svetišču Lurškem poznim rodovom oznanjuje, da tudi v času nevere, materializma in mlačnosti jih v Avstriji na tisoče ni manjkalo, ki kolena pred malikom svetá niso vpogovali, ki so svojo vero in svoje prepričanje očitno razodevali.

Zastava, 4 metre dolga, 2½ metra široka, bo iz belega in rudečega damasta. Na beli strani bo velik križ, v sredi križa podoba M. B. Čistega Spočetja; drugi deli križa bodo imeli podobe osemnajst svetnikov, ki jih razne avstrijske dežele za svoje pomočnike imajo. Na zgornjem in spodnjem robu je napis: „Kraljica sv. rožnega venca, prosi za nas!“ Nasprotna rudeča stran ima na sredi ime Marije v zlatih črkah, na vrhu zlato krono, ob robu pa lavoričin venec, katerega bel trak z imeni vseh dežel avstrijskega cesarstva, toraj tudi mile naše domovine, opleta.

Krog tega je napis: „Sveti deželni varhi, prosite za vladarsko našo hišo in za Avstrijo.“ Na koncih so podobe štirih pomočnikov vladarske hiše, in sicer sv. Frančiška, sv. Elizabete, sv. Rudolfa in sv. Štefana. Načrt podobam sta mojstersko naredila dva najbolj sloveča profesorja Dunajske akademije, delo pa bodo v svili, zlatu in srebru izvršile sestre samostana „ubozega Deteta Jezusa“ v Döblingu. To težavno, a prekrasno delo o pravem času dovršiti, trudijo se pobožne umetnice od zora do mraka. Koliko svetih misli, koliko blagih čutil in gorečih želja bo pač temu milodaru vernih Avstrijcev na čast Matere Božje vpletenih in vtkanih! Se li ne spodobi, da se tega pobožnega umotvora nekako tudi oni vdeležijo, katerim ne bo dana sreča, ga osebno položiti Lurški Materi Božji na altar? Res, da za dragoceno to votivno bandero bodo najprej skrbeti imeli romarji sami, ali blagi namen njegov in čutilo vernega srca bode gotovo tudi še druge navdušilo, da po svoji moči in vnemi se z malim darcem vdeležijo tako lepega pobožnega odlikovanja Avstrije v Lurškem svetišču.

Zastava, kadar se zgotovi, bo razpostavljena na ogled prve dni avgusta na Dunaju.

Darovi, ktere bi kdo v ta namen odločil, naj se pošljejo na Dunaj z napisom: Johann Heindl, Kunsthändler, Wien I., Stefans-Platz 7. ali pa izroče vredništvu „Danice“, ki je za sprejem darov naproseno.

in Bošnjaka. Pot čez Gorjance je bila sila težavna, kajti bila je huda vročina, cesta pa strma, kakor po strehi. S prelaganjem ceste takrat niso bili še gotovi, a delali so pridno. Na vrhuncu (1181 metrov visokih) Gorjancev ozrla sva se s prijateljem še enkrat nazaj v Novomeško dolino. Pred nama razprostirala se je prekrasna Krška dolina z bliščečimi se cerkvami in prijaznimi vasicami. Ta razgled je Nemcu do duše segel, samo škoda, je rekel, da je ni tukaj železnice, potem bi večkrat prišel v ta divni kraj. Uboga živina, prazen voz na vrh privleči, to je toliko, kolikor petdeset voženj iz Krškega v Kostanjevico. Lepemu razgledu je trebalo obrniti hrbet, sedaj je šlo navzdol proti Belokranjcem, kjer smo se vstavili za kratek čas Na Luži ter okrepčala se pri Janžetu s semiškim vinom za daljne potovanje. Primorec je ostal pri cestnem delu na Gorjancih, in sedaj prikima nek Vlah v opankah ter se k nama prisede. To že ni bil več Bošnjak, to je bil Nemcu pravi Turek, kajti brala se mu je (namreč Nemcu) na nosu velika skrb, tudi za vrat se je poprijel; še le ko se midva z Vlahom pozdraviva in ob čaši vina to in ono podivnava, odleglo je mojemu prijatelju pri srcu ter so ob enem zginili tudi oblaki iz obraza.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. junija.

Notranje dežele.

Krtze na Dunaji, po včeršnjih telegramih soditi, ne bo. Golobček z oljnato vejico sicer še ni priletel, vendar pa zvedenci trdijo, da povodenj, ki se je grozila poplavit sedanji državni zbor, že upada. Veliko je k temu pripomogel gališki poslanec Abrahamovič, ki je predlagal neko spremembo v petrolejski carini, ktero bo vlada tudi v svoj predlog sprejela in vsled tega ne bo treba nikomur prostora delati. Tudi prvi madjarski minister Tisza krenil je na Dunaj na posvetovanje in je kolikor toliko tudi temu pripisati, da povodenj upada. Sussov predlog se je zavrgel in s tem je kriza odpravljena. Državni zbor odšel je srečno nesrečni smrti v smrdljivem petroleji pokopan ležati. Čehi so se sicer že tudi za to junško in požrtovalno smrt pripravili, ker pravijo, da če v resnici od tega pride, se oni prav nič ne bojé za svoje prepričanje v petroleju vtoniti, ker ravno dobro vedó, da bodo pri bodočih novih volitvah, ktere bi zaradi tega nastale, zopet od mrtvih vstali in to še celó nekoliko okrepčani. Kar se nas Slovencev tiče, je naše stališče za ta slučaj že naš Dunajski poročevalec v včeršnjem uvodnem članku do pičice pojasnil, s katerim se tudi mi popolnoma vjemamo. Pri nas bi vsled novih volitev ne bili prav nič na bolj, kakor smo sedaj, pač pa bi narod vznemirjali in ga od velikega dela odvrčali. Je že na vsak način boljše, da vse ostane kakor je.

Naučni minister dr. Gautsch jel se je Čehom po robu staviti. Vkrenil je namreč razpustiti vse višje realne razrede na slovanski realni gimnaziji v Plznu. Ta ukrep je napravil med Čehi silno nevoljo, in se je sodelavci deputacija iz Plzenjskega mesta, ki je šla prosit, da naj bi se višji razredi realne gimnazije pridržali. Minister je rekel, da so preslabo obiskovani in se morajo razpustiti. Na to so prosili, da naj se jim ustanovi toraj česka velika realka, na kar je minister zopet odmahal, da ne. Deputacija vidoč, da tukaj lepa beseda ne najde lepega mesta, postavila se je takoj na svoje državno pravno stališče in je odločno zahtevala, da, če misli minister česko realno gimnazijo odpraviti, mora dosledno tudi z ondašnje nemško realno gimnazijo postopati, kajti ta ni prav nič boljše obiskana, kakor česka. S tem so mu prišli pa do živega. Minister je bil sicer uljuden, toda videlo se mu je, da je jako nevoljen. Konečno je pa vendar-le obljubil, da naj že bo kakor hoče, on pride v teku letošnjega poletja sam v Plzenj, kjer se bo do dobrega prepričal, kako in kaj. Če ne bo drugače, se bo vendar-le dovolila ustanovitev česke velike realke, če tudi dežela ali mesto ne bi imelo nobene škode; kajti, kar se bo pri opustitvi realnih gimnazij prištedilo, tisto se bo obrnilo na dobro obrtniškimi šolam, ktere se bodo snovati jele.

Avstrijski vojni pristav, podpolkovnik Pinter, pri c. kr. sporočništvu v Belemgradu, je bil v začetku tega meseca na kraljevo-srbskem dvoru sijajno odlikovan. Pinter je namreč nekoliko obolel in je vsled tega prosil, da bi se mu dala zbog spremembe zraka druga služba. Cesar je prošnjo uslišal in mu je dovolil odpust, ob enem ga je pa imenoval zapovednika nekemu lovskemu bataljonu. Preden je Pinter prestolnico ob sotočji Donave in Save zapustil, oglasil se je še na kraljevem dvoru, kjer so ga sijajno sprejeli. Kralj ga je odlikoval z redom belega orla tretje vrste, kraljica ga je pa na kosilo povabila, katerega so se tudi drugi srbski dostojanstveniki vdeležili, kakor so: prvi minister Garašanin, prav tisti, ki za Slovane ne mara; dalje vojni minister in pa naš c. kr. sporočnik grof Khevenhüller z vsemi svojimi uradniki. To čast, pravijo, da so Pinterju za to napravili, ker so ga v Belemgradu povsod radi imeli.

Nadvojvoda Albrecht se je pripeljal 3. t. m. ob 6. uri zvečer z vlakom iz Siska v Zagreb. Sprejela sta ga župan Badovinac in F. Z. M. Ramberg, prebivalstvo ga je burno pozdravilo. Sicer je bilo vse prepovedano. Tudi v Kostanjici je bil svitli nadvojvoda navdušeno sprejet. Ob 8. uri se je slavni gospod naprej peljal, županu pa je rekel, da bo kmalo zopet prišel v Zagreb.

Nadvojvoda Karol Ludovik je došel 3. t. m. v Brno. Na kolodvoru so ga sprejeli vojaške in civilne oblasti in grof Falkenhayn, predsednik avstrijske družbe rudečega križa. Slavni gospod je ogledal ob 1. uri na novo pozidano hišo rudečega križa in je bil pri vlaganju sklepne kamna. Potem si je gospod ogledal še obrtniški muzej in mestno gladišče in se je ob 4. uri vnil na Dunaj.

Kakor „Fremdenblatt“ poroča, **general Janski** ni premeščen v Galicijo, marveč bode, ko mine odpust, zopet prevzel poveljništvo 61. peš-brigade v Budapešti. — Isti list vé povedati, da se je Tisza lahko prepričal na Dunaji, kako so razjarjeni v vojaških krogih zaradi njegovega odgovora v znani interpelaciji.

Jako hvalevreden sklep napravili ste cesar Ferdinandova in pa avstrijska državna železnica na prošnjo Brnske trgovinske kamore. Vpeljali bote **delavske vlake**, ki bodo vozili vsak ponedeljek in vsako soboto med Brnom in jedno bližnjih postaj, na vse strani, koder so železnice izpeljane in tovarniški delavei stanujejo. Le-ti vlaki vstavljali se bodo ob vseh stražnicah in na vseh križempotih,

mesto. Na mostu bavila sva se z ribami, katerih je bila Krka tako polna, da je prijatelj rekel: Tu je več rib, kakor vode. Kupila sva pri branjevki ob mostu nekaj tistih podgorskih hlebkov, metala ribam in razveseljevala se nad njimi. Vendar se mi prijatelj kmalo naveliča te igre ter se zagleda v lepe narodne noše, ter vzame brzo svinčnik in risarski bilježnik v roke in še danes z veseljem marsikomu kaže te zanimive načrte ter pravi: Dekleta na Dolenjskem so zale. — Novo Mesto samo na sebi včas je bilo mojemu Nemcu, ali pusto je bilo tačas: ni bilo niti vojakov, niti dijakov. Mene se je kmalo dolgčas polotil, in ga nisem imel obstanka tukaj, kajti hrepenenje, višiti roditelje svoje, posebno bolehnega očeta, gnalo me je iz mesta. Opoludne drugega dne toraj zapustiva Novo Mesto ter se prepustiva zopet postiljonu, da naju porine tje proti Gorjancem. V Kandiji zvunaj mesta pridruži se nama Primorec, zidar, v svoji narodni noši. Moj Nemec se ga prestraši ter reče: Bošnjaki nas že čakajo, pospravimo nosove v žepe. Dobro, da Primorec in postiljon nista razumela, jaz pa sem ga posvaril ter mu povedal, da ta opankar ni Bošnjak, nego ponižna duša tam iz Primorskega.

Pozneje sprijaznili smo se pri čašici vina, s katerim je moj prijatelj zaporedoma krepčal postiljona

kjer bodo delavce pobirali in v Brno vozili. Plačilo znaša od kilometra po 0.8 kr., kar je jako malo, n. pr. kakor od Ljubljane do Zaloga 13 kr. tje in nazaj. Če bi se pa vlaki obnesli, rekli ste železnici, da jih bote vsak dan vpeljali. Reči se mora, da bodo taki vlaki, o katerih vpeljavi se je prva beseda že letos okoli novega leta čula, na veliko korist delavcev, posebno onih, katerih družine zunaj kje na kmetih stanujejo, oče pa v mesto v tovarno na delo hodi. Tak delavec je dosedaj navadno v ponedeljek v mesto, oziroma v tovarno prišel, kjer je celi teden ostal, v soboto zvečer se je pa domu podal. Mnogokrat mu je bilo po nekaj ur daleč hoditi. Sedaj se mu bo to na bolje obrnilo. Za 13 kr. gori in doli, peljal se bo lahko, kolikokrat mu bo ravno vlak na razpolaganje in reči se smé, da bode toliko že na čevljih prihranil.

Vnanje države.

Srbski prvi minister, Garašanin, se je nedavno nekoliko čudno o Slovanih izrazil. Z nekim Angležem, ki v „Times“ dopisuje, sta se o politiki pogovarjala in tedaj je Garašanin gledé Slovanov in slovanstva prav tisto povedal, kar je „Slovenec“ Srbom vedno očital, da namreč za nas druge Slované nimajo nobenega srca. Pogovor sta pričela o evropski politiki na balkanskem polotoku in je Garašanin rekel: „Evopejca po celem svetu stakneš! Z veliko težavo preiskujejo peščene puščave afrikanse, ni ga pa, ki bi si le nekoliko prizadejal, da bi se tudi o Balkanu nekoliko podučil, če prav je skupni Evropi le-ta mnogo bližje nego Kongo in druga taka podjetja. Če se pa na Balkanu kaj prigodi, potem pa velesile imenitno glave skupaj staknejo ter premotravajo reči, o katerih niti pravega pojma nimajo; končno se pa vendar-le razidejo z zavestjo, kako da so zavito vprašanje vendar dobro rešile. Izvzeta pri vsem tem je edina le Rusija. Ona je edina velesila, ktera vé, kaj da hoče; ta pozná deželo in narod, za to bode pa tudi druge velesile v balkanski politiki najmanj za dan hodá prehitevale. Žal, da se Rusija ne briga tolikanj za Srbe, kolikor bi se lahko. To smo videli v poslednji rusko-turški vojski, kedar so nam Rusi samo nekaj drobtinice brsnili. Kar je od tedaj Srbija dosegla, se ima edino le Avstriji zahvaliti, Slovanom pa nič. Beseda „Slovan“ je že obrabljena predstava brez prave podlage. (!) Ako se sme sploh kak narod slovanski imenovati, smemo se v prvi vrsti mi Srbi, kajti po naših žilah teče največ slovanske krvi. Če bi se pa kedaj morali odpovedati srbskemu imenu in družega poprijeti se, Vam po pravici povem, da si bodemo vsako drugo poprej volili, le imena „Slovani“ ne. (!!) Mislim, da v tem smislu vsem Srbom iz srca govorim, kajti jaz poznam svoj rod, s katerim sem vzrastel in imam tudi sam vse njegove lastnosti, dobre in slabe!“ „Slovenec“ je o Srbih že večkrat trdil, da oni posebno avstrijske Slované grdo gledajo in jih s „švabi“ pitajo. Sedaj nam prav to potrdi srbski prvi minister sam.

O **istočno-rumelijskih volitvah v sobranje** nam je dosedaj toliko znanega, da so se končale in je izvoljenih 59 vladnih kandidatov, 10 jih ima opozicija, trije kandidati niso krop ne voda, ker niso še nobene barve pokazali, jeden je pa Grk. Iz štirih volilnih okrajev niso došla še nikaka sporočila. Opozicija si je na vso moč prizadevala, da bi bila knezu in vladi stol spodbila, ker se je za večino poganjala, pa se ji ni hotelo posrečiti. Tudi nepoštenih sredstev in celo nasilstva se ni sramovala, a bilo je vse zastoj! V Hadšinu je bil za vladnega kandidata postavljen duhovnik Čolakov; opozicija ga je prav pred volitvijo napadla, kakor volkovi planejo na nedolžno jagnje, ter ga je v pravem pomenu besede pobila na tla. Po več drugih okrajih skušala je opozicija svojim ljudem na ta način do zmage pomagati, da je kvarila volilne liste, in pa volilce je podkupovala. Tako se glasi sporočilo. Vprašati se moramo, ali je verjetno? Vse kaže, da je. Le oglejmo si opozicijo, od ktere strani da ji solnce sveti, in takoj nam je vse jasno. V ondašnji opoziciji je vseskozi zastopana ruska stranka. To so po celem Balkanu ljudje, ki niti z Bogom v nebesih niso zadovoljni in bi tudi z Rusijo ne bili, če bi Rusija tjakaj prišla; da pa na njeno ime greh delajo in pod njenim plaščem, godí se vse le zaradi lepšega in pa, ker imajo Rusi denar, opozicija je pa na suhem. Načela njena so za las tista, kakor jih imajo anarhisti, potem pa se lahko vé, pri čem da smo!

O zvezi Angleške, Kitaja in Japonije proti **Rusiji** je prinesla „Novo Vremja“ dva članka. V novejšem članku veli, da v Mandžuriji Kitaj svojo vojsko množi na ruski meji vzhodne Sibirije, ter opozoruje rusko vlado, da jo ne prihité Kitajci, kakor so jo v Kuldži. Petrogradski listi grozé se Kitaju, da bode izgubil Kuldžo in kitajski Turkestan (Kašgar), ako se vojska začne. Ruski listi se pritožujejo nad tem, da je ruska vlada tako malo storila za obrambo in in vtrjenje vzhodne Sibirije in ruske meje zoper Kitaj. — Kolkoun, Anglež, ki je dalj časa bil v službi v Kitaju in Koreji, je bral v Londonu razpravo, ki je bila tudi pozneje tiskana v „Journal of the Royal United Service Insti tujon“. V ti razpravi v živih barvah slika koristi angleške trgovine s Kitajem in Japonijo, in iz tega stališča zagovarja in toplo priporoča angleški vladi zvezo s

tema državama, da s to pomočjo potisnejo iz Tonkina Francoze, a iz vzhodne-primorske Sibirije Ruse (iz mesta Vladivostoka in iz otoka Sahalina). On dokazuje, da imajo Indija, Kitaj in Japan eno in iste koristi in nevarnosti rusko-francoskim. Ta zaveza bi obsegala 530 milijonov ljudi zoper 140 milijonov ruskega in francoskega prebivalstva. To predavanje so ruski listi priobčili; Angleži tudi trdijo, da Nemci v Kitaji, Koreji in Japoniji marno delajo v ta namen zoper Francoze in Ruse in da kitajsko vojsko po evropsko oborožujejo in podučujejo. Še ni rešeno jedno (turško) vprašanje, kar se drugo še veče prikazuje na površje. Rusi so tega mnenja, da hoče Angleška Kitajce nahujskati proti Rusiji, kakor so jih nekdanj zoper Francoze. Toraj se črni oblaki prikazujejo povsod na političnem obzorju.

Boharsko poslanstvo je bilo dva meseca v Petrogradu, sedaj se vrača domov bogato obdarovano po caru in po ruskih dostojanstvenikih. Emir boharski sam hoče pomagati, da se železnica zgradi preko Bohare. Tako se tudi pripoveduje o Perziji in upati je, da bode rusko društvo tam delalo železnice. Ruski Turkestan ima biti na novo organizovan, da daje več dohodkov, nego do sedaj. — Po reki Amu-Darji, ki se izliva v aralsko jezero, vozijo z ladjami, sedaj pa hočejo reko vrediti, da bode pripravna za parobrode tako daleč, kakor od Dunaja do črnega morja. Kedar bode zvezano še aralsko jezero s kaspiskim morjem, potem bode to najkrajša pot iz Evrope (Rusije) v Indijo.

Na **Laškem** so volitve končane in Depretis je zopet na trdih tleh, kakor že zdavnej ni bil. Če tudi se novi poslanci še niso ločili v stranke, je vendar že sedaj nekako določeno, da ima Depretis veliko večino. Vseh skupaj bo ministersvo na svoji strani imelo nekako 260 glasov, opozicija pa le 208. Neodločenih je 38 in če gredó prav vsi k opoziciji, še vedno ne bode nič opravili proti ministerstvu, če bodo namreč poslanci vestni in bodo vedno in pošteno k sejam prihajali. Sicer se pa ni nadjati, da bi se vsi neodločni k levičarjem obrnili. Glavni napad, ki ga bo vlada sedaj ob vsaki priliki vzdržati imela od opozicije, bo očitjanje, da je v prijateljski zvezi z Avstrijo in Nemčijo. Opozicija namreč trdi, da je taka zveza za Lahe neizrečeno sramotilna in poniževalna. In celó Crispi sam, ki je bil pred kratkim časom še sam največji prijatelj take zveze, se je sedaj ohladil za-njo. Vsaj iz njegovega nagovora, s katerim je v Palermi svoje volilce počastil, se smé na to sklepati. Ondi je Crispi rekel: „Mi smo sklenili prijateljstvo z Avstrijo in Nemčijo, da izvršimo voljo svojim gospodom, ne pa, da bi nas morda prijazno srce k temu nagibalo. Prav tej zvezi žrtvovali smo vsa velika načela naše revolucije. Po pravici Vam povem, da naš narod zaradi tega ni bil prav nič vesel, kajti po tej zvezi se mi nismo postavili na branik našega naroda, pač pa smo postali žandarji v tej novi sveti zvezi!“ Opozicija se misli s Crispijem v Depretisa zaleteti, da se ta sveta zveza ne bo več obnovila. Depretis in Robilant pa drugače mislita.

Izvirni dopisi.

Iz Leskovca, 3. junija. Po silni suši, ktera je nas trla že več časa se je začelo danes popoldne pripravljati za dež; vse se ga je veselilo, — veselje pa je bilo kratko. Okoli 4. ure pade nekaj kapljic dežja, a se vsuje tudi precej toča, vse je upilo prestrašeno. Ker pa ni dolgo šla in pozneje med dežjem, ne bode pri nas po njej prevelike škode, pa tudi dežja nismo dobili več, kakor, da je zelenjavo dobro poškropil. V kratkem času, v kakih 10 minutah je strela trikrat vdarila, dvakrat v Leskovcu, v eno hišo skozi dimnik in je raznesla vežne vrata in podboje in nekaj zida porušila; druga je raznesla eno jagnjetovo drevo, ktero je bilo za strelodod, da ni zadela hiše. Najhujši je naredila tretja na Belem-bregu pri Drnovem, ktera je vdarila v hlev in naenkrat je bil hlev, pod, kozole in hiša v plamenu, živina je tulila in komaj so spravili vóla iz hleva, krava in dvoje telet je zgorelo; tudi obleke in žita niso mogli prav nič rešiti. Brez obleke, brez kruha morajo drugje iskati prenočišča, kateri so toliko revežem dajali prej prenočišča in v vsakem obziru bili v lep izgled drugim. Gotovo jih Bog, ki „rani in zaceli“ tudi v nesreči ne bo zapustil.

Iz Hrenovice, 4. junija. Pretečeni četrtek dobili smo nekoliko tako potrebnega dežja. Žalibog ni bil samo dež, ampak vmes tudi toča, ki je več ali manj škode naredila. Treskalo je in gromelo eno uro neprenehoma. Pri eni hiši bila je kosa obešena na veji malega drevesa. Strela udari v koso in razdrobi v male kosce košiče (leseni del kose). Na drevesu se semtertje pozná sled naglega pota, ktere ga je strela ubrala. Druge škode ni storila.

Ljudje govoré tudi od nekega drevarja, ktere ga je strela v Planinskih gozdih, ko je drva cepil, ubila. Koliko je na tem resnice, Vam bo gotovo kaki prijatelj Vašega lista poročal. Tudi danes poskuša dež, pa ne zdá kaj veliko. Naglo se stemni, pride ploha in zopet preide, čez četrte ure zopet solnce sije. Ljudje so veseli, zato naglo sadé zeljne sadike ko je nekoliko namočilo.

Domače novice.

(Presvitli cesar) poklonil je 200 gld. frančiškanskemu samostanu v Brežicah za popravo zvonika.

(Profesorja Stritarja) imenovalo si je akademsko društvo „Triglav“ v Gradci ob priliki njegove 25. oziroma 35letnice književnega delovanja za svojega častnega člana.

(Katoliška družba) bode imela prihodnji torek (8. junija) zjutraj ob 5. uri sveto mašo na Rožniku za ranjce in žive svoje ude z navadnim darovanjem, čegar znesek se obrne za uboge iz Vincencijeve družbe. K obilnemu vdeleževanju vljudno vabi

Odbor katoliške družbe.

(V Ljubljanski čitalnici) bode jutri zvečer veliki koncert ob vojaški godbi. Vstopnina le 20 kr. za osebo, začetek ob 8. uri. Čitalniška kuhinja je res priporočila vredna, prav tako pijača in postrežba. Posebno na jutrašnji dan nadjati se je natlačenih prostorov, ker bodo na koncert tudi mnogi z dežele prišli.

(Gimnazijalcem) se je prepovedalo čez osmo uro zunaj ostati in palice nositi.

(Ravnatelj kranjski kranilnici) postal je s 1. junijem tukajšnji advokat dr. Suppan.

(Nekaj ognja) imeli smo danes zjutraj ob 2. uri na Tržaški cesti nasproti gostilne „pri Lovcu“. Pogorela je baraka nekemu branjevcu, ki je ondi žganje prodajal. Pravijo, da so mu „šnopsarji“ zažgali, ki so poprej ondi pili.

(Kaznjenci) rabili se bodo tudi za razna dela na krasu; vsaj v tem smislu posvetujejo se sedaj na Dunaji v notranjem ministerstvu. V porabo vzeli bodo vse tiste iz Ljubljanske, Gradišanske in Koprarske kaznilnice, kateri imajo večji del kazni že za saboj in so sploh zanesljivi ljudje.

Razne reči.

— Presvitli cesar je potrdil z najvišjim odlokom dné 16. maja 1866 izvanredni proračun bivše vojne krajine, zedinjene s Hrvatsko in Slavonijo za l. 1866, ki se tiče dohodkov iz gozda, ki so namenjeni za napravo občekoristnih naprav (investnije). Razdeli se pa tako-le: A. Do-hodki. 1. Iz gozdov 1,658.500 gld. 2. Od pristojbin za brodarstvo na ustju Bomta v Savo 6000 gld. 3. Obresti je 100.000 gld., skupaj toraj 1,764.500 gl. Ako se k temu prišteje še prenos l. 1855, znaša to vse skupaj 7,203,955 gld. Potrebuje se: 1. Za obče upravne stroške 197.845 gld. 2. Za železnice 3,300.000 gld. 3. Za investnije avtonomne uprave 921.300 gld., skupaj 4,419.145.

— V Zagrebu cerkve prenovljene. Po porazu se navadno hiše trdnjeje nastavi, po potresu v Zagrebu so pa popravili in prenovili cerkve. Dosihmal je bila prenovljena cerkev sv. Marka in grško-vzhodna cerkev, popravljate se še stolna cerkev in cerkev sv. Petra. Začenja se popravljanje vnanjosti pri cerkvi B. D. Marije in pri cerkvi sv. Petra, v cerkvi unitarjev pa delajo v notranjih prostorih, fasada je že zgotovljena. Pri stolni cerkvi so podrli odre na severni strani, sedaj se pa pridno obnovlja južna stran.

— Gaetano Galeotto, morivec Madridskega škofa, je baje sedaj ves skesan nad svojo hudobijo, prav nič se ne zgovarja, spozná da se je mnogo in hudo pregrešil a zaupa v usmiljenje Božje. Iz vse svoje duše, tako piše dekanu in kapiteljskemu vikarju, prosim oduševanja vseh zaradi hude žalosti, ktero sem vam s svojim hudodelstvom učinil. Poslednjič prosi, da bi se njegovo skesano spoznanje razglasilo po škofiji, vzlasti v Madridu, da najde njegovo močno pobito srce vendar nekoliko tolažila in da zadosti svoji nalogi, da prosi vso duhovščino oduševanje.

— Svetovna izložba bode v Parizu l. 1889. Natečaj za načrte je bil razpisan, prišlo jih je 107, komisija jih je odbrala v ožje volitev 36. Komisija ima namen iz več načrtov posneti dobro stran in tako sestaviti kaj posebnega. Pravijo, da so pri načrtih gledali na prezračenje, na okusne nasadbe drevja in dr. Poglavitni bodo deli z železom.

Preglavico je delal pri črtežih namerovani železni stolp. Sicer še niso opustili te misli, a postaviti ga mislijo na kakem vzvišenem kraju na prostori Trocadero, imel bi biti še viši za 217 metrov nego oni tam postavljeni stolpi. Mislijo pa tudi postaviti bastilo „državno ječo“, katero so l. 1789 razdeljali, s tem činom se je začela revolucija. Dvojna vrsta hiš, v pritličji enakih hišam tistega časa, bode tje vodila. Tam bodo izdelovali suho robo (lesnino), tkali, klobuke delali, kakor je bila navada ob istem časi. Tudi gostilnic in kavnar ne bo tam manjkalo. Gre za to, da bi tam postavili kakih 150 hiš, med temi posebno eno zgodovinskega pomena. Protestantska cerkev obstoji še dandanes, ter mislijo izvrševati kompozicije skladateljev istega časa, n. pr. Glucka, Mehula in dr. V bastilo bodo spravili potem revolucijski muzej. Ta izložba bode potem takim proslavljenju revolucije pred 200 leti. — Kaj bo jim kdo v modernem Babilonu jezike zmedel?

Telegrami.

Zagreb, 4. junija. Včeraj povrnil se je semkaj iz Bosne nadvojvoda Albrecht. Sprejeli so ga na kolodvoru korni zapovednik general konjice Ramberg, in več drugih dostojanstvenikov. Ob 8. zvečer se je nadvojvoda že zopet odpeljal z zagotovitom, da se bode kmalu zopet v Zagrebu videti dal.

Benetke, 4. junija. Tukaj 40 bolnih, 26 mrtvih, med temi je 13 starejših oseb. V Bari zbolela sta 2, umrl 1; v Oriji zbolela 2, umrla 2; vsi za kolero.

Pariz, 2. junija. „Matin“ je zvedel iz Lizabona, da se misli laški prestolonaslednik poročiti s Heleno, hčerjo grofa Pariškega.

Carigrad, 5. junija. Turška okrožnica sporoča, kako da so se poslednje komedije ob grško-turški meji rešile. Ob enem pa tudi priznava, da Grška marljivo razorožuje, ter hvali velesile, s pomočjo katerih so se Grški zopet oči odprle, da se je podala zopet na pot modrosti in konča z željo, da bi bilo kmalo konec blokade.

Umrli so:

2. junija. Martin Zevnik, 35 let, Ulice na Grad št. 12, jetika. — Alojzija Gotlob, profesorjeva vdova, 77 let, Valva-zerjev trg št. 2, vsled raka v želodcu.

3. junija. Karol pl. Merten, umirovljeni podpolkovnik, 64 let, Gospodske ulice št. 14, Brightiva bolezen. — Jovana Cirer, zidarjeva hči, 12 let, Poljanska cesta št. 12, jetika.

V bolnišnici:

2. junija. Lorene Sitar, črevljar, 32 let, Exudat pleur. dextra. — Franc Klemenčič, gostač, 64 let, Marasmus senilis. — Jože Čepelnik, črevljar, 43 let, Alcoholismus Oedema cerebri.

Tuji.

3. junija.

Pri **Mattēu:** Frid. Parzelius, potovalec, iz Passave. — Leopold Löwenfeld, potovalec, z Dunaja. — Adolf Fischer, inženir, iz Budapešte. — Janez Kastellitz, c. k. sodn. svetovalec, iz Gradca. — Franc Zerjak, zasebnik, iz Brežice. — Mor. Gottlob, uradnik, iz Ljubljane.

Pri **Stonu:** H. Vetter, potovalec, iz Frankfurta. — Schiller, Lowig in Kern, trgovci, z Dunaja. — Baron Štefan Ralli, zasebnik, iz Trsta. — Jožef Negri, zasebnik, iz Celja.

Pri **Tavčarji:** Grofinja Buller, zasebnica, iz Hainhausena. — Jančez Vrhune, pravnik, z Dunaja. — Anton Lončarič, podvzetnik, iz Reke.

Pri **Južnem kolodvoru:** Eleon Lewin, zasebnik, z družino, iz Londona. — Franc Künl, uradnik, z Dunaja.

Pri **Avstrijskem caru:** Gabriel Religior, zasebnik, iz Hrvaškega. — Anton Koschiel, posestnik, iz Radeč.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

5. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 30 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 80 „
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	116 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	882 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 25 „
London	126 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 01 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 95 „

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	733-70	+23.0	sl. zap.	oblačno	
4. 2. u. pop.	732-24	+23.6	sl. svzh.	del. jasno	6-70
9. u. zveč.	731-96	+18.0	sl. zap.	jasno	dež

Zjutraj je nekoliko gromelo in dež je rosil. Pozneje se je pa zjasnilo. Srednja temperatura 21.5°, za 2.9° nad normalom.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti št. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“. Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bom naročnikom vselej naglo in dobro postreži. Priporočam se prečistiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh drugih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnjem in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljen sem pri večjih pošiljavah povrniti vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bom pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovitom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,
bukovec.

(5)

Klet za vino in pivo.

Podpisani se vsa p. i. občinstvu s tem naznaniti, da od danes znanprej se bode pri njem točilo vsaki dan sveže pivo, Kozlerjevo „cesarsko pivo“ (1/2 lit. steklenica) po 10; zraven tega pa tudi prav dobro Vizelsko vino, liter po 32 in 36 kr. Postrežba zraven nagla in dostojna.

K obilnemu obiskovanju vljudno vabi.

(3)

Valentin Pogačnik,
krojaške ulice št. 1.

S tem uljudno naznanjam, da sem na Sv. Petra cesti in Kravji dolini št. 1, „pri znamenji“ napravil lastno

delavnico kovinskih izdelkov.

Priporočam se za dela pri vodnjakih, raznovrstne zaklopnice (Ventile), pipe, pumpe, napeljevanje hlapa in vode, cerkvene in druge svečnike, lustre, stroje za klobase in tudi za vsa druga v to stroko spadajoča dela. Popravljanje vsake vrste, tudi šivalnih strojev bom rad prevzel, ter tudi točno preskrbel za kolikor mogoče po nizki ceni. Za mnogo dela prosim z odličnim spoštovanjem

(3)

Franjo Horvat.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(6)

Anton Krašovic,
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporočam se pa izkušeni živinski prah (1 zavoje 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporočam, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

(2)

Listki

za deviško ali križevsko družbo

s prekrasno podobo Matere Božje č. spočetja v jeklo vrezano, z dotičnimi molitvami, pojasnili in pravili te družbe, dobivajo se po 4 kr. v

„Katoliški Bukvarni“.

Piccoli-eva esenca za želodec,

katero pripravila

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasane, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček roper gliste pri otrocih. Pošilja izdelovatelji po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrieln Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

(45) Dr. Emil vites pl. Stöckl,
c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 kosček. 50 kr. 1000 kosčkov 4 gl. 2000 kosček. 6 gl.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučenim, prsim in vratnim bolečinam, zoper kušelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsi sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsim in pljučenim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni **G. Piccoli-ja „Pri Angelu“** v Ljubljani, na Dunajski cesti, kjer se naročila takoj po pošti proti pozetji izvršujejo.

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednovejavno

Avgsburško esenco življenja,

Gen. dep. Schutzmark.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grži in kolici. (12)

Prava je le tista, ki ima zgorenjo znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. C. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, politiške uradnike, občinske predstojnike, osebito za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike, S pojasnili izdal na svitlo prof.

Vily. Linhart.

6 pól v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseva vse poljedelske postavbe in ukaze za Kranjsko: postavbo za tiče varstvo, pokončevanje mrlesov, poljsko varstvo, za pokončevanje predenice, v obrambo ribarenja itd., s primernimi prirodozlovnimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priložene razprave o „tičjem varstvu“, „predenici“, „umnem ribarstvu“, „trtni uči“ itd. obsegajo mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravi vrednost gošda in najvažnejše določbe gozdarkega zakona. Ker je gošdo toplo železi, da se razlirja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gledat teh postav smo dozdaj pogrevali, bode ta knjiga istinito odpomogla živi potrebi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pešajo s poljedelstvom, osebito pa velečestiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica
v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Današnjemu listu je priložena priloga Viljem Branke-ta, založnika v Ptuj.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.